

לזכות נשמת רבנו
רבי יצחק אבוחצירא זצוק"ל

גיליון 949

העלון התורני השבועי

מאמר התורה

כט אלול התשפ"ז

11.9.2026

ראש השנה

לרפואת ולהצלחת אבי היקר מאיר בן מסעודה

לב הפרשה

העלון מוקדש לרפואת ידידנו היקר אילן בן מזל שזכות זיכוי הרבים תעמוד לו, שיזכה לבריאות איתנה

בראש השנה קוראים בתורה את פרשת לידת יצחק אבינו. הדבר מסוגל לפקודת עקרות והיפקד בדבר ישועה ורחמים, כל אחד מה שנצרך לו.

שואל החתם סופר זי"ע: למה בפסוק (שמות י"ט, ג') "כה תאמר לבית יעקב, ותגיד לבני ישראל" אומר רש"י: אמירה היא בלשון רכה, דיבור הוא לשון קשה. ועל כן לנשים שהם בית יעקב תדבר בלשון רכה ולבני ישראל בלשון קשה? והנה, כאשר יצחק אבינו נולד לשרה כותבת התורה את שתי הלשונות יחדיו (בראשית כ"א, א): "וה' פקד את שרה כאשר אמר, ויעש ה' לשרה כאשר דבר". לכאורה פלא: האם ה' אמר – או דיבר?

ה"חתם סופר" מתרץ כתוב בפסוק, כי כאשר הגר נתעברה מאברהם אבינו לאחר שנשאה לאשה, החלה לבזות את שרה אמנו "ותרא כי הרתה ותקל גבירתה בעיניה". חז"ל אומרים שהיא לעגה לשרה על עקרותה, והיתה אומרת: "שרה זו מאחזת עינים היא, אין תוכה כברה. והראיה – היא כבר שבעים וחמש שנה עקרה, ואילו אני רק נשאתי לאברהם, וכבר הריתי!" הלא ברור לכולנו כי שרה אמנו היתה צדקת אמתית. ואם כן, מדוע באמת היא היתה עקרה למעלה משבעים שנה, בעוד הגר זכתה לבן מיד?

אומר ה"חתם סופר", הבה ונראה מי נולד מהגר: ישמעאל. אותו ישמעאל שהתורה מעידה עליו "והוא יהיה פרא אדם, ידו בכל ויד כל בו". ונכדיה של הגר מאותו בן הם הצורים של ימינו... וכי חכמה גדולה ללדת? השאלה היא את מי יולדים!

את ישמעאל אפשר ללדת תכף ומיד... אבל כדי ללדת את יצחק אבינו – "פחד יצחק", את אחד האבות הקדושים, כדי להיות סבתא של משה רבינו, של הרמב"ם ושל כל בני ישראל לדורותיהם, יש צורך להמתין ולחכות שנים ארוכות! כדי לזכות ביצחק צריכים בקשות רבות כדי לזכות לבן כזה שיעמיד את כל הדורות הבאים של האומה הישראלית. עתה, מבאר ה"חתם סופר", נבין את פשרו של הפסוק: "וה' פקד את שרה כאשר אמר" – בלשון רכה, שהרי זו הבטחה שהבטיח השם שיהיה ישועה ורחמים. אבל "ויעש ה' לשרה כאשר דבר" – כדי ששרה תוכל ללדת את יצחק גזר עליה הקדוש ברוך הוא

שנים של ייסורים והמתנה, ועל כן הייתה בפקידה זו גם לשון קשה של דיבור, כי לזכות לדבר גדול כל כך צריך לעמול עמל רב.

איננו יודעים דרכי שמים, אך יודעים ובטוחים שכל העובר עלינו הינו לטובתנו ומוביל לישועה הרצויה, לפעמים הדברים הולכים בקושי רק כדי שנגביר תפילה נבקש ונפציר ואז תבוא ישועה גדולה מאוד.

יהי רצון שכשם ששרה נפקדה בראש השנה – וזכתה לישועתה לאחר שנים רבות של ייסורים – כך נזכה כולנו "להפקד" בישועה הצפויה, כל אחד במה שהוא נצרך. כתיבת וחתימה טובה, תחל שנה וברכותיה.

בכיה בראש השנה : גם אדם שנכתב השנה בספרם של רשעים ח"ו, אם יבכה ביום זה יקרע רוע גזר דינו ויכתב ויחתם בספר חיים טובים, וזה על פי המובא בזוהר הקדוש: " והנה נער בוכה " מיד "ותחמול עליו" – כי הורדת דמעות סגולה גדולה היא שתתקבל תפילתו ויכתב בספר חיים טובים!

להצלחת דוד בן זהבה מרציאנו וכל משפחתו

לזיווג הגון ולהצלחה לעידו בן אביבה למשפחת חיים

לרפואת מיטל בת רחל שתבשר בבשרות טובות !!!

זמני השבת

18:35	נניסת שבת
19:24	צאת שבת
20:09	רבנו תם

לעילוי נשמת

מזל בת אסתר הדר
אשר ויעקב בן מסעודה אבוזגלו
יהודית גלילה בת זהבה למשפחת מרציאנו
ליזו בת אסתר למשפחת גוזלן.
אביגיל בת זוהרה למשפחת אבוחצירא

העלון מוקדש

לרפואת מרים בת לינדה והצלחה בניתוח אסתר בת לינדה בריאות ופרנסה טובה. להצלחת אלון דוד למשפחת גוזלן לרפואת שמחה בת חנה.

להיות מלצר

"זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים וכתבנו בספר החיים למענך אלוקים חיים."

מסופר על ר' ישראל סלנטר: שעזב את הישיבה, והלך לאסוף נשמות לה' ולתורתו. הוא נסע לשליחות בצרפת, בתקופת ההשכלה הנוראה, כדי לנסות ולמנוע מסטודנטים יהודים מלהתבולל... באחד המקומות בצרפת, כתוב שהוא נכנס למסעדה כדי להיפגש עם מישו. המסעדה הייתה כשרה... ניגש אליו המלצר ושאל אותו מה הוא מעוניין להזמין... בשבילי כוס תה בבקשה. המלצר חוזר אחרי כמה דקות עם כוס תה וסוכר. ור' ישראל סלנטר ביקש חשבון... חזר המלצר לאחר כמה דקות עם החשבון "10 פרנק..." עשר פרנק?! זו לא טעות?! לא, זה החשבון! – קבע המלצר. אפשר לשאול אותך שאלה? כן. מה עולה כאן עשר פרנק?! הכוס מים אולי 10 אג'. השקית תה אולי 0.10 אג'. כוס חדש אולי פרנק אחד עולה... כל זה בקושי שתי פרנק. מה עולה כאן עוד 8 פרנק?! כבוד הרב, כאן אתה לא משלם רק על התה... כבוד הרב אולי יודע כמה עולה שכירות במרכז פריז??? 10,000 פרנק! יוצא שכל כוס תה שאתה שותה, יש עוד 2 פרנק שכירות... בסדר עוד 2 פרנק שכירות... הבנתי... מה עוד? כבוד הרב, אתה יושב כאן כבר חצי שעה... בסוף המסעדה יושב בן-אדם ומגן על פסנתר. הוא מתחיל מעשר בבוקר ועד עשר בלילה. אתה שותה, והוא משמיע שירים ברקע... אתה חושב שזה לא עולה כסף?! כל כוס תה שאתה שותה, זה פרנק אחד מוזיקה! ועוד, אתה לא ח'ממת את המים לבד... אני גם, עולה כסף. לקחת את המים, הרתחת אותם, והגשתי לך. על כל שקית תה, פרנק אחד משכורת בשבילי! בסדר גמור. מה עם עוד 5 פרנק הנותרים?! שבוע שעבר החליפו כאן את הווילונות. אתה יודע כמה עולים הווילונות האלה?! כל שנה-שנתיים מחליפים אותם... כל כוס תה, זה יוצא חצי פרנק וילונות! בקיצור, המלצר אמר מה שאמר... (כמעט יצא שהוא הפסיד)... אמר לו ר' ישראל סלנטר – יש לי לשאול אותך שאלה. כמה כוסות תה אתה שותה כאן ביום? אמממ... בערך עשר כוסות. ואתה משלם על זה? שום דבר לא. אני יכול לשתות כמה שאני רוצה! ולאכול? גם כן, כמה שאני רוצה! **שאל אותו ר' ישראל סלנטר – ולמה אתה לא משלם? בגלל שאני מלצר, ומלצרים לא משלמים פה!** אמר לו ר' ישראל סלנטר – יוצא, שבעשר פרנק אני משלם גם את האוכל שלך...! לאחר הפגישה, חזר ר' ישראל סלנטר לביתו, זה היה ערב הימים הנוראים. כינס ר' ישראל סלנטר את תלמידי הישיבה, ואמר להם: רבותי, הבקשה הראשונה שנבקש בליל ראש השנה תהיה – **זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים וכתבנו בספר החיים למענך אלוקים חיים.** שאל ר' ישראל סלנטר את התלמידים: רבותי, תרשו לי להבין, מה זאת הבקשה הזאת?! תזכור אותנו לחיים, מלך חפץ בחיים... למענך! לא בשבילי. כביכול, אם היית שואל אותי, הייתי אומר – ריבוננו של עולם, תחת המצבה יותר נחמד. תן לי שקט, ציפורים מעל הראש מציצות... אבל מה, ריבוננו של עולם, אני אשאיר אותך לבד?! אז בשבילך, תשאיר אותי בחיים! שמעתם פעם נוסח בקשה כזאת? איזה מין בקשה זאת?!

אמר ר' ישראל סלנטר:

רבותי, אני רוצה לומר לכם דבר אחד... הייתי בפריז ופגשתי מלצר... (סיפר להם את מה שארע במסעדה...) ואמר, למדתי מהמלצר הזה שני יסודות, שבשבילם היה שווה לנסוע עד פריז בשביל לשמוע את הרעיון! לימד אותי המלצר, שעשר פרנק של כוס תה כוללים שכירות, וילונות, תזמורת ורצפת פרקט. יצאתי מהמסעדה והלכתי הביתה... לקחת כוס מים וברכתי 'שהכול נהיה בדברו'. 'ריבוננו של עולם, מהמלצר למדתי, כשאני מברך 'שהכול נהיה בדברו', אני לא מברך רק על המים שבכוס. המים שנמצאים בכוס, זה רק אחוז קטן מהברכה, כי על הכוס תה במסעדה שילמתי פחות מפרנק אחד. שילמתי עשר פרנק על הווילונות, על הפרקט, על הנוף, על התזמורת... יצאתי למרפסת ואמרתי – ריבוננו של עולם, אני לוקח כוס מים, אני עומד לברך עליה 'שהכול נהיה בדברו'. אתה יודע למה? כי בחוץ יש נמננים, קוראים להם 'ציפורים'. הן נמננים כל היום וכל הלילה. הסתכלתי איזה נוף יפה עשית בעולם. (השמים נקראו בשם 'יוליון'), איזה יוליון יפה יש בשמים! ריבוננו של עולם, אני יושב על כיסא. יש לו שתי ידידות. שמיצור בעולם הזה לא משלם! אם ככה, זאת הבקשה שלנו לראש השנה – **זכרנו לחיים**...תן לנו חיים! אמר ר' ישראל סלנטר – אבל למדתי עוד דבר, שמלצר בעולם הזה לא משלם! אם ככה, זאת הבקשה שלנו לראש השנה – **זכרנו לחיים**! העולם הזה, אמר ר' ישראל סלנטר, הוא מלון מאוד יקר. על כל הנאה בעולם הזה משלמים, כי העולם הזה הוא יותר מחמישה כוכבים. כל הנאה שנהנה האדם בעולם הזה, ללא צורך, יורד לו משכרו לעולם הבא. **נשאלת השאלה:** אם ככה, מה הטעם? אתה נהנה כאן בעולם הזה, ומאבד זכויות?! **התשובה פשוטה:** יש רק דרך אחת להצלת הזכויות שלך – מלצר, לא משלם! אדם שמשרת את הקב"ה, כאן בעולם הזה, הוא לא משלם. ומי זה 'מלצר'? 'מלצר' הוא אדם שעושה 'זיכוי הרבים'. אדם שלא דואג רק למצוות שלו. הוא דואג לזכות את הרבים! אדם כזה נקרא 'מלצר'...! **אם כל אחד יקבל עליו לזכות את הרבים, כל אחד כמה שהוא יכול... אזי יוכל הוא להנאות חיים מכל מנעמי העולם הזה. כי מלצר לא משלם!...**

הלכות ומנהגים

הלכות והנהגות לראש השנה שחל בשבת.

תיקנו לאכול בראש השנה מיני מאכל שיש בהם סימן טוב לכל ימות השנה, תמר, רוביא, כרתי, סילקא, דלעת, רימון, תפוח בדבש, ראש כבש. המנהג להביאם בשני הלילות של ראש השנה, המנהג הנכון הוא להביאם לאחר שנטל ידיו, בירך "המוציא" ואכל כזית מן הפת. יש מנהגים שלא לאכול מאכלים חמוצים, וכן יש נמנעים מאכילת דברים חריפים, או מרים. ניצול הזמן ואמירת תהילים – יזהר בראש השנה לא לדבר דברים בטלים, וינצל את הזמן ללימוד תורה להרבות בזכויות ובמליצי יושר. מנהג טוב שלא לישון ביום ראש השנה עד חצות היום (12:35). אסור להכין מיום טוב הראשון של ראש השנה ליום טוב שני עד לאחר צאת הכוכבים, ולכן אסור לערוך את השולחן וכמובן להכין מיני תבשילים עד אחרי צאת הכוכבים (19:08). אבל להוציא בשבת אוכל מן המקרר שיפשיץ ויהיה מוכן לכבוד היום השני מותר. שופר- השנה היום הראשון של ראש השנה יחול בשבת, לכן לא תוקעים בשופר, אלא רק ביום למחרת ביום ראשון, ואז מברכים "שהחיינו" על השופר, הואיל ואסור לתקוע בשופר בשבת, הרי הוא מוקצה ואסור לטלטלו. נשים פטורות ממצות שופר, מפני שהיא מצוות עשה שהזמן גרמא. תשליך- השנה יש להקדים את תפילת מנחה של היום הראשון של ראש השנה (שחל כאמור בשבת) כדי שסיפיקו לאכול סעודה שלישית אחרי תפילת מנחה, גם השנה התשליך יהיה ביום ראשון למרות שזה יוצא שבת. הדלקת נרות- מדליקים נרות לכבוד היום השני, ויזהרו שלא להדליק קודם צאת השבת (19:24) ויש להעביר אש מנר דלוק, שהודלק מערב החג, ומברכים: "ברוך... אשר קידשנו במצוותיו וציוונו להדליק נר של יום טוב" קודם הדלקת הנרות האשה תתפלל תפילת ערבית ותאמר "ותודיענו" ואחר כך תדליק נרות, ואם אינה מתפללת ערבית, אזי אחרי צאת הכוכבים לפני שתדליק נרות תאמר: "ברוך המבדיל בין קודש לקודש" ותדליק. סדר קידוש והבדלה בלילה השני - בליל שני של ראש השנה שהוא מוצאי שבת, משלבים בקידוש גם את ההבדלה, סדר זה נקרא בלשון חז"ל: 'יקנה' ראשי תבות של סדר הברכות בקידוש: קידוש, יין(בורא פרי הגפן), קידוש (ברכת מקדש ישראל ויום הזכרון), נר(בורא מאורי האש) הבדלה (ברכת המבדיל בין קודש לקודש), זמן(ברכת "שהחיינו") נר ההבדלה - מותר לברך ברכת "מאורי האש" גם על נרות שהודלקו לכבוד החג, אבל אין לברך על הנר נשמה שהודלק מערב שבת, כיוון שהוא לא הודלק על מנת להאיר אלא על מנת להעביר ממנו אש לבישול וכדומה... בקידוש ליל שני של ראש השנה טוב שיניח לפניו פרי חדש ויכוון עליו בברכת "שהחיינו" בקידוש או שילבש בגד חדש ויכוון עליו. מכל מקום אף אם אין לו פרי חדש יברך "שהחיינו" בקידוש.

צום גדליה- הצום יחול ביום שני מעלות השחר עד צאת הכוכבים. 5:04 – 19:05

עשרת ימי תשובה - בתפילת שחרית מיום ראש השנה עד ליום הכיפורים, אנו נכנסים לתקופה של עשרת ימי תשובה. ישנם המון תוספות בתפילה, לכן חשוב מאוד להקפיד כל התפילה בעשרת ימי תשובה להתפלל מתוך הסיודור. וראוי לאדם שיתנהג בימים אלו בחומרות שאינו נוהג בהן כל השנה, שהרי גם אנו מבקשים מאת ה' יתברך שמו שיתנהג עימנו בחסידות.

מלתא דברייהותא

חשבתי לכתוב ברכה מקורית לכבוד החג, אבל אין לי ראש השנה

איך אומרים שופר חשמלי במקורות? הללוהו בתקע שופר...

רק בישראל - כשהמאבטח בודק אותך: מה אני, מחבל ??? כשהמאבטח לא בודק אותך: ואם הייתי מחבל ???

מה יותר גרוע מלראות תולעת בתפוח? תשובה: חצי תולעת